

FORMULARZ ZGŁASZANIA UWAG do dokumentu:

„Ekonomia Społeczna w PO WER”

1. Informacja o zgłaszającym:

imię i nazwisko/ nazwa organizacji	Uwagi stałej konferencji do spraw konsultacji funduszy europejskich 2014-2020 (przy udziale grupy roboczej 12 postulatów OFOP oraz Stałej konferencji ekonomii społecznej) ” - Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych
e-mail	reprezentacja@ofop.eu , ofop@ofop.eu

2. Zgłaszane uwagi, postulaty, propozycje

Lp.	Część dokumentu, do której odnosi się uwaga	Treść uwagi/proponowany zapis	Uzasadnienie uwagi
1.	Priorytet Inwestycyjny 9.4, Cele szczegółowe, str.44.	Postulujemy o przeformułowanie 1 celu szczegółowego do następującej formy: <u>Poprawa jakości kształtowania polityki państwa na rzecz włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa oraz zwiększenie uczestnictwa podmiotów ekonomii społecznej w realizacji tej polityki.</u>	Jednym z najważniejszych obszarów realizacji polityki przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu jest ekonomia społeczna. Ponieważ tematyka ekonomii społecznej wpisuje się w działania priorytetu warto położyć na to nacisk i wskazać podmioty, które będą ją realizować i są szczególnie ważne dla realizacji celu.
2.	Priorytet Inwestycyjny 9.4, Oczekiwane efekty, str.44.	Postulujemy o przeformułowanie opisu pierwszego efektu do następującej formy: <u>Wdrożenie systemu monitorowania jakości polityki państwa w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa opartego o niezależne instytucje.</u>	Uważamy, że realnie efektywny i przejrzysty monitoring powinien opierać się na instytucjach niezależnych od administracji centralnej/lokalnej. Powinny być powołane podmioty o charakterze międzysektorowym, nie będące częścią aparatu administracyjnego państwa.

3.	Priorytet Inwestycyjny 9.4, Oczekiwane efekty, str.44.	Postulujemy o dopisanie dodatkowego efektu dla priorytetu 9.4: <u>Zwiększenie udziału usług świadczonych przez podmioty ekonomii społecznej w realizacji polityki przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu.</u>	Postulat wyniku z celu szczegółowego .
4.	Priorytet Inwestycyjny 9.4, Wskaźniki rezultatu, str.45.	Postulujemy o przeformułowanie wskaźnika rezultatu dla celu szczegółowego 1, do następującej formy: <u>Niezależnie funkcjonujący system monitorowania polityki państwa w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa oparty na instytucjach z poza sektora finansów publicznych.</u>	Uważamy, że aby skutecznie i realnie monitorować wdrażanie tego celu szczegółowego należy oprzeć system monitoringu na międzysektorowych, niezależnych instytucjach, niepowiązanych zależnościami z instytucjami wdrażającymi realizację tego celu.
5.	Priorytet Inwestycyjny 9.4, Wskaźniki rezultatu, str.45.	Postulujemy o dopisanie dodatkowego wskaźnika dla priorytetu 9.4 (cel1) : <u>Opracowanie corocznego raportu z monitoringu.</u>	Uważamy, że potrzebne są twarde wskaźniki, oprócz działań miękkich takich jak spotkania ciał dyskusyjnych.
6.	Priorytet Inwestycyjny 9.4, Wskaźniki rezultatu, str.45.	Postulujemy o dopisanie dodatkowego wskaźnika dla priorytetu 9.4 (cel1) : <u>% usług świadczonych przez podmioty z poza sektora finansów publicznych.</u>	Postulat wyniku z określenia celu szczegółowego i proponowanego efektu oraz wpisuje się w logikę nowego zarządzania politykami publicznymi.
7.	Priorytet Inwestycyjny 9.4, Wskaźniki rezultatu, str.45.	Postulujemy o dopisanie dodatkowego wskaźnika dla priorytetu 9.4 (cel1): <u>Udział postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w których zastosowano klauzule społeczną wśród wszystkich postępowań lub liczba/odsetek JST stosujących klauzule społeczne</u> <u>Wartość zamówień publicznych w których zastosowano klauzule społeczne</u>	Postulat wyniku z określenia celu szczegółowego. Klauzule społeczne są jednym z instrumentów wspierania reintegracji zawodowej oraz wyrównywania szans na rynku pracy, który adresowany jest do wszystkich podmiotów gospodarczych (w tym podmiotów ekonomii społecznej). Monitorowanie tego wskaźnika pozwoli na ocenę udziału podmiotów które prowadzą działania reintegracji zawodowej (w tym podmiotów ekonomii społecznej) w realizacji działań na rzecz włączenia społecznego i zmniejszenia skali ubóstwa

8.	<p>Priorytet Inwestycyjny 9.4, Typy operacji, str.47.</p>	<p>Postulujemy o dopisanie dodatkowego typu operacji dla priorytetu 9.4 (cel1):</p> <p><u>Działania o charakterze monitorującym oraz interwencyjnym skalę i jakość działania podmiotów ekonomii społecznej w ramach priorytetu inwestycyjnego.</u></p>	<p>Uważamy, że w efektem działań skierowanych na zwiększenie jakości kształtowania i wdrażania polityk związanych z przeciwdziałaniem ubóstwu i wykluczeniu społecznemu powinno być powstanie i funkcjonowania systemu koordynacji oraz monitoringu nie tylko jakości kształtowania tych polityk w ramach ekonomii społecznej, ale również samych podmiotów ekonomii społecznej realizujących te polityki.</p>
9.	<p>Priorytet Inwestycyjny 9.4, Typy operacji, str.47.</p>	<p>Postulujemy o dopisanie dodatkowego typu operacji dla priorytetu 9.4 (cel1):</p> <p><u>Wykorzystanie w ramach polityki walki z ubóstwem i przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu narzędzi ekonomii społecznej.</u></p>	<p>Uważamy, iż w celu budowania holistycznego systemu rozwoju ekonomii społecznej i wykorzystania jej instrumentów w procesach reintegracyjnych konieczne jest ściśle wskazanie jej roli w zakresie walki z wykluczeniem i przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu.</p>
10.	<p>Priorytet Inwestycyjny 9.8, Cele szczegółowe, str.56.</p>	<p>Postulujemy o zmianę 1 celu szczegółowego na następujący:</p> <p><u>Poprawa jakości kształtowania i wdrażania polityk publicznych w obszarze ekonomii społecznej na poziomie ponadregionalnym.</u></p>	<p>Powierzchnowe próby wzmocnienia koordynacji w obrębie ekonomii społecznej są prowadzone od kilku lat bez skutecznie. Ponadto są jedynie elementem wzmocnienia tego obszaru polityk publicznych. Naszym zdaniem dla dobra ekonomii społecznej w Polsce należy zająć się jej wzmocnieniem i budowaniem jakości w sposób bardziej systemowy i złożony niż jedynie patrząc na jej koordynację, która może być jedynie efektem bardziej złożonych działań systemowych.</p>
11.	<p>Priorytet Inwestycyjny 9.8, Cele szczegółowe, str.56.</p>	<p>Postulujemy o dopisanie trzeciego celu tematycznego:</p> <p><u>Zwiększenie roli podmiotów ekonomii społecznej w realizacji polityk publicznych na poziomie ponadregionalnym.</u></p>	<p>Uważamy, że wraz rozwojem ekonomii społecznej powinna rosnąć jej rola w realizacji polityk społecznych wyrażając się zarówno w uczestnictwie w partnerstwach oraz w samej realizacji usług bezpośrednio ukierunkowanych na beneficjentów.</p>

12.	<p>Priorytet Inwestycyjny 9.8, Oczekiwane efekty, str.56.</p>	<p>Postulujemy o dopisanie dodatkowego efektu dla priorytetu 9.8 (dla celu nr 1) :</p> <p><u>Powstanie efektywnego systemu otwartej koordynacji i monitoringu jakości kształtowania i wdrażania polityk publicznych w obszarze ekonomii społecznej, oraz funkcjonowania sektora ES</u></p>	<p>Uważamy, że w efektem działań skierowanych na zwiększenie jakości kształtowania i wdrażania wyniku powinno być powstanie i funkcjonowania systemu koordynacji oraz monitoringu nie tylko jakości kształtowania i wdrażania polityk publicznych w obszarze ES, ale także kondycji funkcjonowania sektora ES. Metoda otwartej koordynacji zapewni równoprawne uczestnictwo wszystkich interesariuszy.</p>
13.	<p>Priorytet Inwestycyjny 9.8, Oczekiwane efekty, str.56.</p>	<p>Postulujemy o dopisanie dodatkowego efektu dla priorytetu 9.8 (dla celu nr 2) :</p> <p><u>Zmiana polityki edukacyjnej oraz otoczenia prawnego na rzecz rozwoju ekonomii społecznej.</u></p>	<p>Uważamy, że niezbędnym elementem działań mających na celu stworzenie warunków rozwoju sektora ekonomii społecznej w Polsce są działania w obszarze edukacji. Badania kondycji podmiotów ekonomii społecznej w Polsce pokazują, że w dalszym ciągu istnieje wyraźna potrzeba kształtowania wśród Polaków niezbędnej do zaangażowania się w przedsiębiorczość społeczną wiedzy, umiejętności oraz postaw. Niezbędne jest w tym celu wprowadzenie zmian w zakresie polityki edukacyjnej, aby przyczyniała się w większym stopniu do realizacji zamierzonego celu. W związku z tym uważamy, że efektem wsparcia w ramach programu powinny być zmiany w obszarze polityki edukacyjnej.</p> <p>Zmiana otoczenia prawnego powinna iść w kierunku deregulacji systemu prawnego w celu ułatwienia funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej.</p>
14.	<p>Priorytet Inwestycyjny 9.8, Oczekiwane efekty, str.56.</p>	<p>Postulujemy o dopisanie dodatkowego efektu dla priorytetu 9.8 (dla celu nr 2) :</p> <p><u>Powstanie ośrodków doradczych typu think-tank o charakterze ponadregionalnym..</u></p>	<p>Dla rozwoju ekonomii społecznej konieczne jest powstanie około 4 ośrodków o ogólnopolskim zasięgu o charakterze think-thanków, które będą w stanie wypracowywać nowe rozwiązania, na bieżąco przygotowywać korekty do wdrażanych rozwiązań, gromadzić i upowszechniać a także przetwarzać wiedzę i doświadczeni, pobudzać debatę t przyszłości ekonomii</p>

			społecznej i kierunków jej rozwoju, prowadzić działalność wydawniczą i ekspercką.
15.	Priorytet Inwestycyjny 9.8, Wskaźniki rezultatu, str. 57.	Postulujemy o dopisanie dodatkowego wskaźnika dla priorytetu 9.8 (cel1): Coroczny raport nt. stanu Ekonomii Społecznej.	Uważamy, że taki wskaźnik będzie prowadził do lepszego wdrażania PI oraz umożliwił korygowanie podejmowanych działań systemowych.
16.	Priorytet Inwestycyjny 9.8, Wskaźniki rezultatu, str. 57.	Postulujemy o dopisanie dodatkowego wskaźnika dla priorytetu 9.8 (cel1): Liczba spotkań Podkomitetu ds. Ekonomii Społecznej: co najmniej raz na kwartał.	Widzimy potrzebę regularnego monitoringu i koordynacji w ramach partnerskiego ciała dialogu, które monitorowałyby i doradzało Instytucjom Państwa jakie działania związane z ES i PI powinny podejmować. Ciało to powinno się spotykać regularnie – jak najczęściej.
17.	Priorytet Inwestycyjny 9.8, Wskaźniki rezultatu, str. 57.	Postulujemy o dopisanie dodatkowego wskaźnika dla priorytetu 9.8 (cel1): Liczba powstałych sieci podmiotów wspierających bądź realizujących działania związane z Ekonomią Społeczną na poziomie ponadregionalnym.	Wskaźnik odpowiada typom operacji i w sposób jasny pokazują zmianę/lub jej brak w realizacji przyjętych w PI działań
18.	Priorytet Inwestycyjny 9.8, Wskaźniki rezultatu, str. 57.	Postulujemy o dopisanie dodatkowego wskaźnika dla priorytetu 9.8 (cel1): Wartość zadań realizowanych przez podmioty ekonomii społecznej w ramach realizacji polityk społecznych	Wskaźnik odpowiada typom operacji i w sposób jasny pokazują zmianę/lub jej brak w realizacji przyjętych w PI działań. Proponujemy przyjąć zapisy KPRES do określenia szczegółowego wskaźnika.

19.	Priorytet Inwestycyjny 9.8, Wskaźniki rezultatu, str. 57.	Postulujemy o dopisanie dodatkowego wskaźnika dla priorytetu 9.8 (cel1): <u>Liczba stworzonych partnerstw/klastrow realizacyjnych w ramach ekonomii społecznej na poziomie ponadregionalnym.</u>	Wskaźnik odpowiada typom operacji i w sposób jasny pokazuje zmianę/lub jej brak w realizacji przyjętych w PI działań
20.	Priorytet Inwestycyjny 9.8, Wskaźniki rezultatu, str. 57.	Postulujemy o dopisanie dodatkowego wskaźnika dla priorytetu 9.8 (cel2): <u>Stworzenie co najmniej 4 think-tanków o charakterze ponadregionalnym.</u>	Wskaźnik odpowiada typom operacji i w sposób jasny pokazuje zmianę/lub jej brak w realizacji przyjętych w PI działań
21.	Priorytet Inwestycyjny 9.8, Wskaźniki rezultatu, str. 57.	Postulujemy o dopisanie dodatkowego wskaźnika dla priorytetu 9.8 (cel2): <u>Wprowadzenie co najmniej pięciu zmian prawnych o charakterze deregulacyjnym dla systemu funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej.</u>	Wskaźnik odpowiada typom operacji (zmiany prawne na rzecz ES) i w sposób jasny pokazuje zmianę/lub jej brak w realizacji przyjętych w PI działań
22.	Priorytet Inwestycyjny 9.8, Wskaźniki rezultatu, str. 57.	Postulujemy o dopisanie dodatkowego wskaźnika dla priorytetu 9.8 (cel2): <u>Wprowadzenie zmian programów nauczania na co najmniej 10 uczelniach o charakterze uniwersyteckim</u>	Wskaźnik odpowiada typom operacji (tworzenie przyjaznych warunków dla ES) i w sposób jasny pokazuje zmianę/lub jej brak w realizacji przyjętych w PI działań

23.	<p>Priorytet Inwestycyjny 9.8, Typy operacji, str. 59.</p>	<p>Postulujemy o dopisanie dodatkowego typu operacji dla priorytetu 9.8 (cel1):</p> <p><u>Powołanie i prowadzenie ciała dialogu np. Podkomitetu ds. Ekonomii Społecznej przy Komitecie do spraw Umowy Partnerstwa, które byłoby międzysektorowym ciałem doradczym i monitorującym dla Instytucji Państwowych, zajmującym się jakością i kierunkami wdrażania rozwiązań systemowych dla Ekonomii Społecznej.</u></p>	<p>Widzimy potrzebę regularnego monitoringu i koordynacji działań w ramach partnerskiego ciała dialogu, które monitorowałyby i doradzało Instytucjom Państwa jakie działania systemowe związane z ES i PI powinny podejmować i jak są realizowane przyjęte założenia.</p>
24.	<p>Priorytet Inwestycyjny 9.8, Typy operacji, str. 59</p>	<p>Postulujemy o dopisanie dodatkowego typu operacji dla priorytetu 9.8 (cel1):</p> <p><u>Wsparcie powstawania i funkcjonowania ponadregionalnych sieci w obszarze Ekonomii Społecznej w tym wsparcie dla organizacji reprezentatywnych lub reprezentujących dla sektora ekonomii społecznej.</u></p>	<p>Kluczowym czynnikiem dla rozwoju ekonomii społecznej jest budowanie międzyregionalnych i międzysektorowych trwałych powiązań pozwalających na wymianę wiedzy i doświadczeń oraz wypracowanie wspólnych rozwiązań a także tworzenie połączeń kooperacyjnych pomiędzy samymi podmiotami.</p> <p>Wsparcie dla tych organizacji jest niezbędne w celu budowania silnej merytorycznej reprezentacji sektora</p>
25.	<p>Priorytet Inwestycyjny 9.8, Typy operacji, str. 59</p>	<p>Postulujemy o dopisanie dodatkowego typu operacji dla priorytetu 9.8 (cel1):</p> <p><u>Wsparcie powstawania i funkcjonowania międzysektorowych partnerstw w obszarze Ekonomii Społecznej.</u></p>	<p>Powstawanie międzysektorowych partnerstw w obszarze ekonomii społecznej jest kluczowym dla tworzenia podmiotów, przekazywania im działań a także wspierania ich w działalności.</p>

26	<p>Priorytet Inwestycyjny 9.8, Typy operacji, str. 59</p>	<p>Postulujemy o dopisanie dodatkowego typu operacji dla priorytetu 9.8 (cel1):</p> <p><u>Stworzenie niezależnych instrumentów monitoringu realizacji celów PI.</u></p>	<p>Powinien powstać system monitoringu wdrażania priorytetów inwestycyjnych w ramach ekonomii społecznej.</p>
27.	<p>Priorytet Inwestycyjny 9.8, Typy operacji, str. 59</p>	<p>Postulujemy o dopisanie dodatkowego typu operacji dla priorytetu 9.8 (cel2):</p> <p><u>Powstanie przynajmniej 4czterech ośrodków think-tanków o znaczeniu ogólnopolskim</u></p>	<p>Dla rozwoju ekonomii społecznej konieczne jest powstanie około 4 ośrodków o ogólnopolskim zasięgu o charakterze think-thanków, które będą w stanie wypracowywać nowe rozwiązania, na bieżąco przygotowywać korekty do wdrażanych rozwiązań, gromadzić i upowszechniać a także przetwarzać wiedzę i doświadczeni, pobudzać debatę t przyszłości ekonomii społecznej i kierunków jej rozwoju, prowadzić działalność wydawniczą i ekspercką.</p>
28.	<p>Priorytet Inwestycyjny 9.8, Typy operacji, str. 59</p>	<p>Postulujemy o dopisanie dodatkowego typu operacji dla priorytetu 9.8 (cel2):</p> <p><u>Tworzenie przyjaznego otoczenia dla rozwoju ekonomii społecznej – rozwiązania prawne i edukacyjne. Analiza i rewizja programów nauczania na uczelniach wyższych pod kątem innowacyjnych form edukacji w obszarze ekonomii społecznej oraz wdrożenie zmian</u></p>	<p>W związku z określony w programie celem „Tworzenie warunków rozwoju sektora ekonomii społecznej” uważamy, że wsparcie w ramach programu powinno być kierowane na włączenie do programów nauczania na uczelniach wyższych innowacyjnych form nauczania w obszarze ekonomii społecznej i ich testowanie. W celu większego dostosowania edukacji uniwersyteckiej do potrzeb rynku pracy oraz nastawienia na zdobywanie umiejętności praktycznych, w programach nauczania warto uwzględnić tematykę i praktykę działania w obszarze przedsiębiorczości społecznej. Dodatkowo aby zwiększyć efekty warto uwzględnić w projektowanych programach działań w ramach edukacji poza formalnej i nieformalnej.</p>

29.	<p>Priorytet Inwestycyjny 9.8, Typy operacji, str. 59</p>	<p>Postulujemy o przeformułowanie trzeciego typu operacji dla priorytetu 9.8 (cel2) do następującej formy:</p> <p><u>Wspieranie budowy i rozwoju istniejących systemów znaków jakości, certyfikacji usług świadczonych przez podmioty ekonomii społecznej i przedsiębiorstwa społeczne, tak by były one wiarygodne i oparte na obiektywnych wskaźnikach jakości.</u></p>	<p>Uważamy, że kluczem do rozwoju systemów certyfikacji jest ich rozpoznawalność i wiarygodność wśród potencjalnych odbiorców.</p>
30.	<p>Priorytet Inwestycyjny 9.8, Typy operacji, str. 59</p>	<p>Postulujemy o przeformułowanie trzeciego typu operacji dla priorytetu 9.8 (cel2) do następującej formy:</p> <p><u>Tworzenie systemowych mechanizmów upowszechnienia wiedzy w zakresie ekonomii społecznej uwzględniając zmiany programowe na uczelniach wyższych jak i tworzenie międzysektorowych ośrodków badawczo-rozwojowych na rzecz ES oraz koordynacji regionalnych i lokalnych mechanizmów służących promocji ekonomii społecznej i przedsiębiorczości społecznej</u></p>	<p>Uważamy, że kluczem do rozwoju ekonomii społecznej jest edukacja różnego rodzaju przyszłych pracowników służb społecznych, ekonomistów osób zarządzających z z tego czym jest ekonomia społeczna jak można ją wykorzystać dla rozwoju wspólnoty lokalnej, jak zarządzać podmiotami typu PES tak by dla nich było naturalnym wykorzystywanie tego rodzaju podmiotów w ich późniejszej działalności zawodowej lub wręcz nawet podejmowanie decyzji o zatrudnianiu się lub ich tworzeniu.</p>

5) Co wspierać z priorytetu 9.3 EFRR z zakresu ekonomii społecznej?

Badania przeprowadzone przez Instytut Spraw Publicznych wskazują na dużą potrzebę zwiększenia dostępu podmiotów ekonomii społecznej do dotacji przeznaczonych na cele inwestycyjne. Z tego względu istotne, aby ze środków EFRR dostępnych w ramach priorytetu 9.3 można było finansować możliwie szeroki zakres działań dostosowanych do potrzeb podmiotów ekonomii społecznej. Wśród dostępnych rodzajów dotacji powinny się znaleźć:

- dotacje na rozbudowę infrastruktury przedsiębiorstwa (wprowadzenie nowych produktów i usług). Tego rodzaju wsparcie powinno być połączone z doradztwem w zakresie tworzenia biznesplanów czy przeprowadzania analizy potrzeb rynku. W związku z tym miękkie wsparcie świadczone przez instytucje infrastruktury wsparcia powinno być kierowane do funkcjonujących już przedsiębiorstw społecznych, ponieważ to tego rodzaju podmioty powinny być w pierwszej kolejności beneficjentami tego wsparcia.

- dotacje na rozwój możliwości/ zdolności prowadzenia handlu elektronicznego obejmującego wsparcie doradcze oraz zakup odpowiednich narzędzi internetowych

Warto rozważyć także wprowadzenie możliwości ubiegania się o dotację na spłatę pożyczki z odpowiednimi kryteriami dostępu.

6) Jaka powinna być demarkacja między pożyczkami w PO WER a dotacjami w RPO tymi na założenie PES (EFS) i np. na inwestycje z EFRR?

W kontekście polityk unijnych skierowanych na rozwój ekonomii społecznej istotne jest aby w ramach przyszłej perspektywy finansowej stworzyć kompleksowy system wsparcia finansowego dla podmiotów ekonomii społecznej, który będzie dostosowany do potrzeb sektora, a przede wszystkim zapewni trwałość funkcjonowania polskich podmiotów ekonomii społecznej.

Wsparcie dla nowopowstających podmiotów powinno być finansowane ze środków przewidzianych w Regionalnych Programach Operacyjnych w ramach EFS, natomiast dotacje na cele inwestycyjne dla funkcjonujących już podmiotów ze środków EFRR dostępnych w ramach RPO.

Tak jak jest to proponowane, w ramach zwrotnych instrumentów finansowych przewidzianych w POWER powinny być uwzględnione instrumenty takie jak social venture capital, pożyczki oraz poręczenia. Celem tego działania oprócz wsparcia funkcjonujących podmiotów ekonomii społecznej powinno być wprowadzenie ułatwień oraz zachęcenie inwestorów prywatnych do inwestowania w podmioty ekonomii społecznej. Wsparciem powinny zostać objęte podmioty funkcjonujące już na rynku (analogicznie do funduszu pożyczkowego wdrażanego przez MRR i BGK mógłby to być okres 2 lat prowadzenia działalności gospodarczej)

Analizy ISP wskazują, że w dalszym ciągu polskie podmioty ekonomii społecznej potrzebują wzmocnienia kompetencji w zakresie zarządzania strategicznego, w tym zarządzania finansami. W związku z tym poszczególne instrumenty wsparcia bezzwrotnego i zwrotnego powinny być obudowane profesjonalnym wsparciem doradczym.